

Velkuan muinaisjäännösinventointi

2006

Petteri Liesivuori

Sisällysluettelo

Abstrakti	3
Johdanto	4
Inventointi alueen maasto-olosuhteet ja inventoidut alueet	4
Löytökohteet	5
Luettelo Velkuan muinaisjäännekohteista	6
Velkuan kiinteiden muinaisjäännekohteiden kohdekuvaukset	
Karinpää, hakkauksia kalliolla	7
Pohjakylä, hautaröykkiö	8
Savilahti, hautaröykkiö	10
Kullavuori, hautaröykkiö	12
Pohjakylän metsä, hautaröykkiö	14
Henttula, hautaröykkiö	16
Hämölänvuori, kuppikivi	18
Länsitalo, latomus	20
Vahaniemi, latomus	22
Muut tarkastetut kohteet	
Itämluoto, rajamerkki	24
Varivuori, rajamerkki	26
Pyytinvuori, pirunpelto	28
Mustavalko negatiivien luettelo	30
Negatiivit pinnakkaisina	31
Kuvaliite	32
Inventoitu alue	36

Abstrakti

Inventointi oli osa EU rahoitteista VARAKUM B (Varsinais-Suomen rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema) projektia. Kyseessä oli kunnan ensimmäinen perusinventointi. Suuri osa Velkuan maa-alasta on noussut merestä vasta historiallisella ajalla, joten inventoinnissa pyrittiin käymään läpi mahdollisimman kattavasti yli kymmenen metrin korkeudella sijaitseva maa-ala.

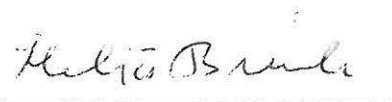
Velkualta tunnettiin aikaisemmin 2 hautaröykkiötä. Inventoinnissa havaittiin 8 uutta kohdetta; 3 hautaröykkiötä, 1 uhrikuppi kalliopinnalla, 2 kivilatomusta ja 2 rajamerkeiksi tulkittua kohdetta. Irtolöytöjä Velkualta ei tunneta.

Turussa 30.03.2007

Petteri Liesivuori
Tutkija

Turun maakuntamuseon
puolesta

Heljä Brusila
Tutkija

Johdanto

Velkuan muinaisjäännösinventointi vuona 2006 suoritettiin osana EU-rahoitteista VARAKUM B (Varsinais-Suomen rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema) projektia. Aikaisemmin tunnetut kohteet tarkisti FM Juha Ruohonen toukokuussa. Kenttätyöt syys- ja marraskuussa, sekä jälkityöt teki fil. yo Petteri Liesivuori. Varsinainen kenttätyö tehtiin 5.9. – 1.10 välisenä aikana, jonka lisäksi tehtiin kaksi tarkistuskäyntiä marraskuun aikana. Tutkimuskustannukset olivat noin 5500 euroa.

Velkualla ei ole aikaisemmin tehty perusinventointia, eikä kunnan alueelta tunneta esihistoriallisia irtolöytöjä. Kaksi hautaröykkiötä on aikanaan löydetty Turun yliopiston ”Lounais-Suomen rannikon varhaismetallikautiset hautarauniot” projektin yhteydessä. Koska aluetta ei ollut aikaisemmin inventoitu otettiin tavoitteeksi esihistoriallisella maankorkeudella olevan alueen mahdollisimman laaja tarkastaminen, myös mahdollisesti havaittavat historiallisen ajan kohteet huomioiden.

Mustavalkonegatiivit luetteloitu Turun maakuntamuseon kuva-arkiston kokoelmiin numeroille: KF2007:948 – 962, 969 – 970, 981 – 982.

Alkuperäinen inventointiraportti on Turun maakuntamuseon arkistossa ja kopiot siitä on toimitettu Museovirastoon ja Velkuan kuntaan.

Inventointi alueen maasto-olosuhteet ja inventoidut alueet

Saaristokuntana Velkuan luonnonoloja hallitsee meri ja maankohoaminen. Pinnan muodoiltaan kunta on suhteellisen matalaa. Yli 30:n metrin korkeuteen kohoavia kallioita on vain muutama suurimmilla saarilla. 20:n metrin ylittäviä alueita on jo enemmän, mutta suurin osa maa-alasta sijaitsee 10 metrin korkeuskäyrän alapuolella. Maankohoaminen alueella on laskettu 70:en senttimetriin vuosisadassa. Arkeologisin silmin on siis kyse sangen nuoresta maa-alasta, jonka ensimmäisille tarjoamille luodoille ihminen on pysähtynyt mahdollisesti vasta pronssikaudella.

Maaperä on kallioista ja kevyempi maa-aines on kertynyt alueille joilla kalliot ovat suojanneet maan kertymistä. Lähes kaikki peltomaa on 10 metrin korkeuskäyrän alapuolella ja suurin osa peltomaista on 5:n metrin käyrän alapuolella.

Velkuan pinta-ala on 119,1 km², josta maa-alaa 30,7km² jakautuneena noin 300:an saareen. Suurimmat saaret ovat Velkuanmaa, Salavainen ja Palva. Livonsaaren eteläkärjessä sijaitseva Teersalo on ainoa kunnan alue, jolla on maaraja naapurikunnan, Askaisten, kanssa. Inventoinnissa tarkastettiin Velkuanmaan, Salavaisen, Palvan ja Munninmaan saaret, sekä Livonsaaren Velkuan puoleinen alue.

Löytökohteet

Aikaisemmin tunnettujen kahden hautaröykkiön lisäksi inventoinnissa paikallistettiin kolme uutta hautaröykkiötä ja kaksi ajoitukseltaan epämääräisempää kivilatomusta, yksi kallioon uurrettu uhrikuppi, sekä kaksi historiallisen ajan rajamerkeiksi tulkittua kohdetta.

Koekuopituksia ei inventoinnin yhteydessä tehty, koska käytettävän ajan puitteissa pääpaino asetettiin pinnalle näkyvien kohteiden löytämiseen ja riittävän selkeästi asutusjälkiin viittaavia pinnanmuotoja ei havaittu. Tosin esimerkiksi Velkuanmaan Keskimaansuon ja Santasuon ympäristö oli liian tiheäkasvuista pinnanmuotojen arvioimiseen inventointi aikana.

Avokallioilla on runsaasti ihmisen asettelemiksi tunnistettavia kiviryhmiä, joiden ajoitusta tai tarkoitusta ei useimmiten voi kuin arvailla. Useimmat lienevät aidan tueksi tai nuotion reunustukseksi koottuja ja osasta lienee kivet jo otettu seuraavaan käyttöön.

Porinklopoin luodolta on tehty valokuvalla varustettu ilmoitus kämmenen kokoisesta kallioon kaiverretusta jatulintarha kuviosta. Kuviota ei onnistuttu enää 80-luvulla paikallistamaan, jolloin Tapani Tuovinen arveli sen peittyneen jäkälän alle. Porinklopilla ei käyty tämän inventoinnin yhteydessä. Lailuodon saarella on jatulintarha, joka on tehty 1960-luvun puolivälissä.

Munninmaan pohjoisosissa on kerrottu olevan Palvan meritaistelun laukauksista syntyneitä lohkeama jälkiä. Havaitsin alueella joitakin matalia ja koveria lohkaisuja kalliossa, joita voisi kuvitella tällaisiksi jäljiksi ajatellun. Näiden jälkien reunat olivat kuitenkin pyöreähköjä ja aivan liian tasaisia niin äkilliselle ja kiven näkökulmasta tuoreelle tapahtumalle.

Luettelo Velkuan muinaisjäänöskohteista

MJREK	Inv n:o	PK-lehti	Paikannimi	Tyyppi	Ajoitus	p	i	z	Luokka
920500001	0001	1041 11	Karinpää	muistomerkit hakkaukset	historiallinen	-	-	-	
1000001290	0002	1041 12	Pohjakylä	hautapaikat hautaröykkiöt	varhaismetalli- kautinen	6716700	3204980	17,5	2
1000001291	0003	1041 12	Savilahti	hautapaikat hautaröykkiöt	varhaismetalli- kautinen	6712210	3203400	15	2
	0004	1041 12	Kullavuori	hautapaikat hautaröykkiöt	pronssikautinen	6712340	3203290	20	
	0005	1041 12	Pohjakylän metsä	hautapaikat hautaröykkiöt	varhaismetalli- kautinen	6715950	3204130	12	
	0006	1043 03	Henttula	hautapaikat hautaröykkiöt	varhaismetalli- kautinen	6718780	3210220	35	
	0007	1041 12	Hämölänvuori	kulttipaikat kuppikivet	rautakautinen	6718130	3208790	20	
	0008	1041 12	Länsitalo	kivirakenteet latomus	ajoittamaton	6714670	3204560	13	
	0009	1041 12	Vahaniemi	kivirakenteet latomus	ajoittamaton	6712870	3206970	20	

Velkuan kiinteiden muinaisjäännösten kohdekuvaukset

01	920 50 0001	Karinpää
Perustiedot		
Kunta:	Velkua	
Kylä:	Salavainen	
Kohteen nimi:	Karinpää	
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit	
Alatyyppi:	hakkaukset	
Ajoitus:	historiallinen	
Rauhoitusluokka:	ei määritelty	
Lukumäärä:	0	
Peruskartta:	1041 11 Pakinainen	
Merkitty peruskartalle:	ei	
Koordinaatit:	ei määritelty	
Maastomerkintä:	ei	
Etäisyystieto:	Velkuan kirkosta n.7km etelään	

Inventointi

Aika:	25.9.2006
Karttaotteet:	-
Negatiivit:	-

Kohdekuvaus

Salavaisten saaren eteläisimmässä kärjessä nuotanvedon yhteydessä tehtyjä kaiverruksia, joista vanhimmat ylimpänä. Kohdetta ei ole paikannettu.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Korkea, merta kohti nopeasti jyrkkenevä kallio Salavaisten eteläkärjessä.

Kohteen kuvaus: Kohdetta ei paikallistettu. Paikallisen kertoman mukaan kaiverrukset näkyvät parhaiten veneestä. Kostean ja liukkaan kallion takia ei ollut mahdollista tutkia aluetta riittävän tarkasti.

Havaintomahdollisuudet: Huonot

02

1000001290

Pohjakylä

Perustiedot

Kunta: Velkua
Kylä: Pohjakylä
Kohteen nimi: Pohjakylä
Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Alatyyppi: hautaröykkiöt
Ajoitus: varhaismetallikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1
Peruskartta: 1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle: ei
Koordinaatit: p=6716 700 i=3204 980 z=17,5
Maastomerkintä: ei merkintää
Etäisyystieto: Velkuan kirkosta n. 2,5km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä: Pohjakylä
Tila: Lalli
Omistajat: Valtonen, Juha Henrik
Valtonen, Virpi Kaarina
Osoite: Velkuanmaantie 85, 21195 Velkua
Kiinteistötunnus: 920-405-2-34

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja, luetteloitu Turun yliopiston arkeologian osaston Karhunhammas 14 julkaisussa.

Inventointi

Aika: 27.9.2006
Karttaotteet: 1041 12 Velkua, Helsinki 1984
Negatiivit: KF2006:961

Kohdekuvaus

Huonokuntoinen, osin levinnyt pyöreähkö röykkiö kallioharjalla. Lämpimä alle 2 m.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Velkuanmaan pohjoisosassa, pohjoisesta etelään nousevan kallioharjanteen laella. Harjanne laskee hieman röykkiön eteläpuolella. Avokalliota ympäröi havumetsä ja röykkiö näkyy vasta kalliolle noustessa.

Kohteen kuvaus: Osin levinnyt pyöreähkö röykkiö, jonka keskus sijaitsee kallioharjanteen korkeimmalla kohdalla. Nykyisin matalan röykkiön läpimitta on alle 2 metriä ja se koostuu hieman päätä pienemmistä kivistä kahdessa kerroksessa. Alkuperäistä muotoa on vaikea arvioida. Röykkiön keskus lienee koskematon. Koordinaatteja on täsmennetty GPS-paikannuksen perusteella. Tarkkuus 8 metriä i=3204 985 p=6716 697.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

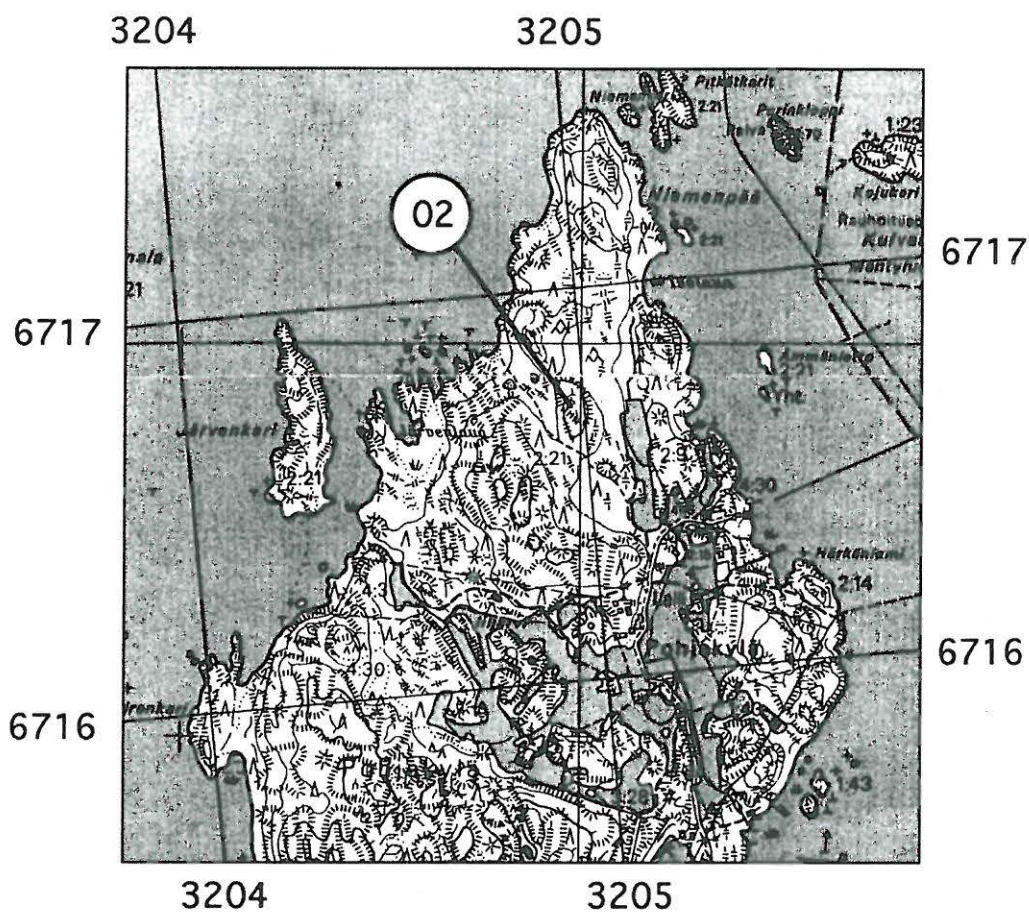
02

1000001290

Pohjakylä

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p= 6716 690 i= 3204 980 z= 17,5

03

1000001291

Savilahti

Perustiedot

Kunta: Velkua
Kylä: Tiurla
Kohteen nimi: Savilahti
Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
Alatyyppi: hautaröykkiöt
Ajoitus: varhaismetallikautinen
Rauhoitusluokka: 2
Lukumäärä: 1
Peruskartta: 1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle: ei
Koordinaatit: p=6712 210 i=3203 400 z=15
Maastomerkitä: ei merkintää
Etäisyystieto: Kirkosta 6,9 km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä: Tiurla
Tila: Honka
Omistaja: Valtonen, Lasse Heikki Johannes
Osoite: Honka, 21195 Velkua
Kiinteistötunnus: 920-408-15-0

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja, luetteloitu Turun yliopiston arkeologian osaston Karhunhammas 14 julkaisussa.

Inventointi

Aika: 9.9.2006
Karttaotteet: 1041 12 Velkua
Negatiivit: KF2006:952, 953

Kohdekuvaus

Kallionlaen etelälaidalla sijaitseva röykkiö. Röykkiön keskustaa on purettu ja siitä kasvaa kitukasvuinen mänty. Nykymuodossaan 6x4 m matala röykkiö.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Tasaisesti kumpuilevan kallionlaen etelälaidalla. Kallio laskee jyrkästi röykkiön etelä- ja lounaispuolella metsäiseen notkelmaan.

Kohteen kuvaus: Röykkiö on pyöreähkö 6x4 m halkaisijoiltaan. Röykkiö on rakennettu kalliohalkeaman päälle, josta nykyään kasvaa kitukasvuinen mänty. Röykkiötä on ilmeisesti osittain keskuksestaan purettu, mutta tuskin kalliohalkeaman pohjaan saakka. GPS paikannus p=6712 209, i=3203 402 tarkkuudella 9 metriä.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

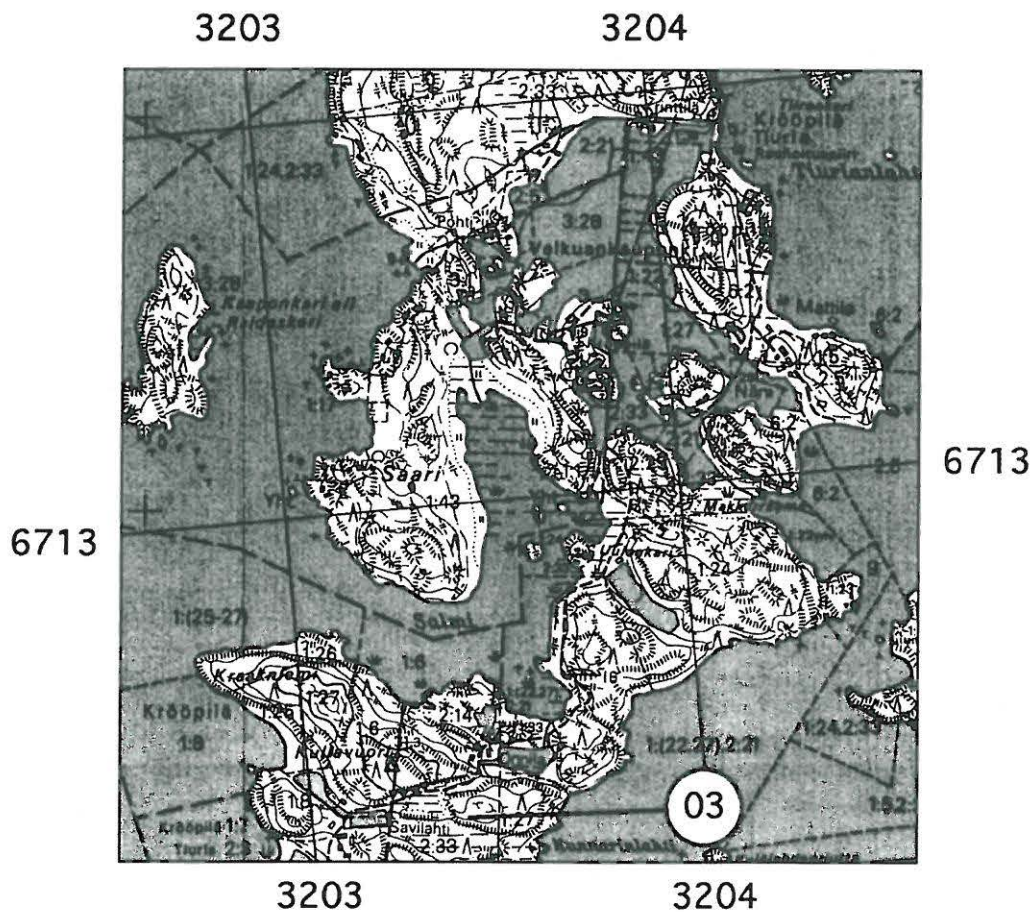
03

100001291

Savilahti

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p= 6712 210 i= 3203 400 z= 15

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Krööpilä
Kohteen nimi:	Kullavuori
Muinaisjäännöstyyppe:	hautapaikat
Alatyyppi:	hautaröykkiöt
Ajoitus:	pronssikautinen
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6712 340 i=3203 290 z=20
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	Kirkosta 6,9 km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Krööpilä
Tila:	Onnila 1
Omistajat:	Rosenqvist, Jouko Antero Rosenqvist, Elina Katriina
Osoite:	Brahenkatu 9 b A 28, 20100 Turku
Kiinteistötunnus:	920-408-2-14

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	9.9.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:950, 951

Kohdekuvaus

Matala suppilomainen pyöreä röykkiö halkaisijaltaan noin neljä metriä.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Velkuanmaan saarella. Röykkiö sijaitsee kalliomäen pohjoisrinteellä kahden avokallionousun väliin jäävällä rinteeseen nähden poikittaisella puuta kasvavalla kaistaleella. Kohde on helppo havaita ylempää rinteestä, alemmaa laakeamman puisen kaistaleen olettaa helposti kapeammaksi.

Kohteen kuvaus: Nyrkin kokoisista kivistä koottu suppilon muotoinen röykkiö. Keskus on ympäröivää maata hivenen alempana, joten sitä on saatettu kaivaa. Uskoisin suppilomuodon kuitenkin olevan osa alkuperäistä rakennetta. Reunat eivät ole nykyisellään selvärajaisia, vaan kiviä on siirtynyt hieman tasaisesti koko röykkiön ympärysmittalla. Korkeus ympäröivästä maasta noin 20 cm, keskustassa hieman yli 30 cm. GPS paikannus p=6712 345 i=3203 287, tarkkuus 9 metriä.

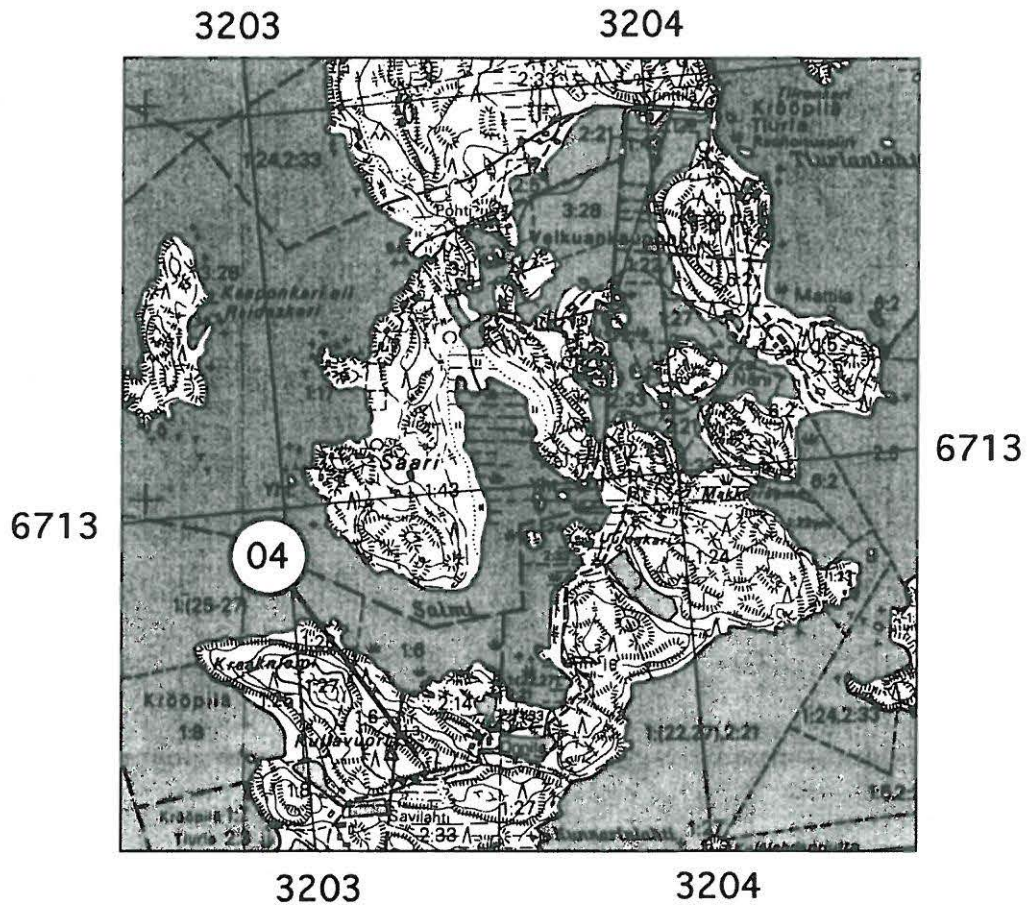
Havaintomahdollisuudet: hyvät

04

Kullavuori

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p= 6712 340 i= 3203 290 z= 20

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Pohjakylä
Kohteen nimi:	Pohjakylän metsä
Muinaisjäännöstyyppi:	hautapaikat
Alatyyppi:	hautaröykkiöt
Ajoitus:	varhaismetallikautinen
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6715 950 i=3204 130 z=12
Maastomerkinä:	ei
Etäisyystieto:	Velkuan kirkosta n. 3,5km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Pohjakylä
Tila:	Pohjatalo
Omistaja:	Majasuo, Timo Lauri Mikael
Osoite:	Hunkkila, 21195 Velkua
Kiinteistötunnus:	920-405-4-49

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	26.9.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:959, 960

Kohdekuvaus

Hajoitettu röykkiö. Kallionpyn päällä jäljellä muutama päänkokoinen kivi, jyrkän kallion alla noin 2 metriä sivusuunnassa ja noin 3 metriä alempana röykkiön verran samankokoisia kiviä alas viskattuna.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto, sekä kohteen kuvaus: Loirankarilta Velkuanmaata kohti metsämaasto nousee jyrkästi avokallioksi. Avokallion reunalla pohjois-eteläsuuntaisen kallionpyn korkeimmalla kohdalla sijaitsevat jäljellä olevat kivet röykkiön paikkaa osoittamassa. Lännessä kallio laskeutuu jyrkästi, kuten myös pohjoisessa muutaman metrin loivemman alun jälkeen. Idässä maasto jatkaa yleistä kohoamistaan, mutta parikymmentä metriä puuta kasvaen ennen seuraavaa avokalliota. Etelään kalliossa on pieni murros, mutta yleisesti maasto jatkuu jyrkänteenä. Kallionpyn länsisivulla on röykkiön kiviaines kokoontunut noin kolme metriä alemmalle tasanteelle selkeästi laelta alas vieritettynä. GPS paikannus p=6715 951 i=3204 127, tarkkuus 7m.

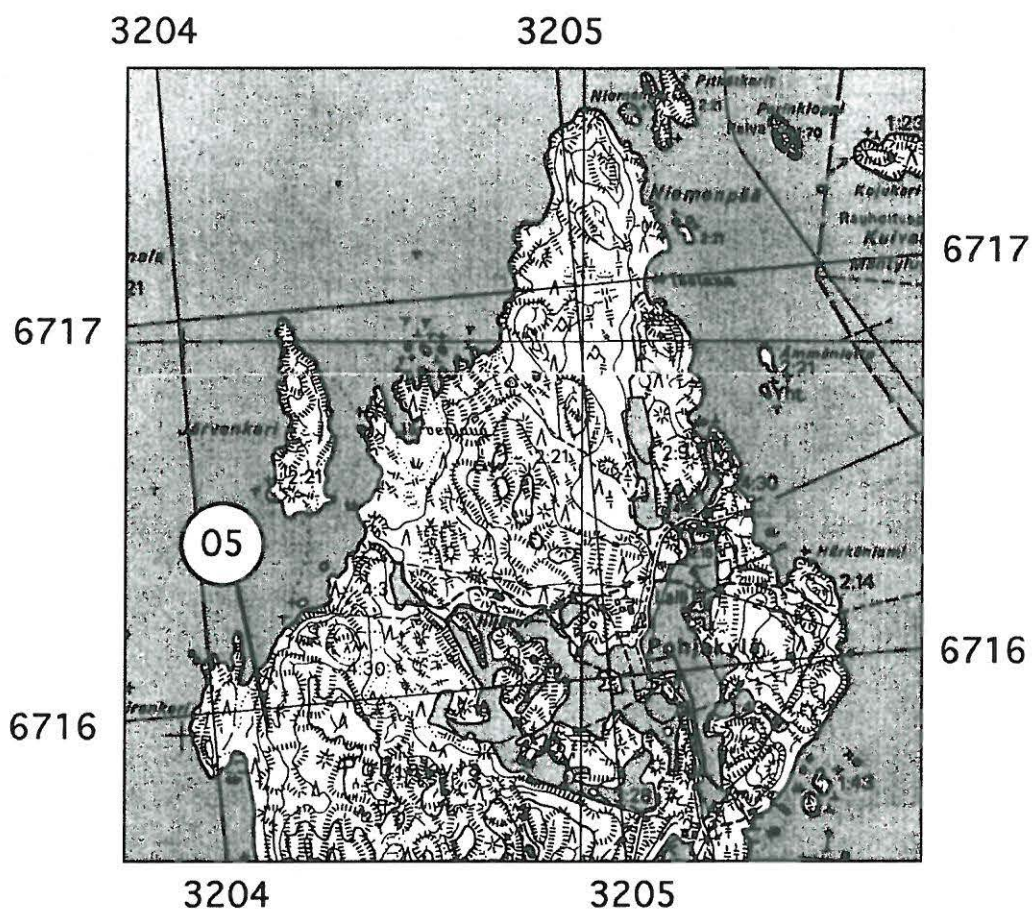
Havaintomahdollisuudet: hyvät

05

Pohjakylän metsä

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6715 950 i=3204 130 z=12

Perustiedot

Kunta: Velkua
 Kylä: Teersalo
 Kohteen nimi: Henttula
 Muinaisjäännöstyyppi ja alatyypit: hautapaikat, hautaröykkiöt
 Ajoitus: varhaismetallikautinen
 Rauhoitusluokka ehdotus: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 1043 03 Merimasku
 Merkitty peruskartalle: ei
 Koordinaatit: p=6718 780 i=3210 220 z=35
 Maastomerkitä: ei
 Etäisyystieto: Kirkolta 3km Itään

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä: Teersalo
 Tila: Henttula
 Omistajat ja osoitteet:
 Henttula, Elina Kristiina Henttulantie 15, 21195 Velkua
 Doverborg, Tuija Orvokki Pappilantie 3, 21230 Lemu
 Doverborg, Hans Fredrik Jurgen Pappilantie 3, 21230 Lemu
 Nieminen, Pekka Tapani Jalkasuontie 12, 20250 Turku
 Nieminen, Ullamaija Johanna Jalkasuontie 12, 20250 Turku
 Nieminen, Jari Olavi Viinenkuja 1, 21420 Lieto
 Trygg, Marja Leena Maitikkakatu 6, 21110 Naantali
 Rytivaara, Pekka Olavi Päivärinteentie 9, 87850 Paltaniemi
 Rytivaara, Soili Helena Päivärinteentie 9, 87850 Paltaniemi
 Henttula, Päivi Orvokki Koulukatu 18 as 13, 20100 Turku
 Henttula, Pasi Pellervo Viklontie 16, 21250 Masku
 Laaksonen, Jorma Kalevi Rauhankatu 16 C 55, 20100 Turku
 Suominen, Meeri Ilona Lanatie 5 D 114, 20540 Turku
 Lilja-Viherlampi, Liisa-Maria Ilona Kustavintie 9 J 82, 20320 Turku
 Bäcklund, Leila Marketta Emilia Eerikintie 2 b as 4, 27500 Kauttua
 Kiinteistötunnus: 920-407-8-18

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika: 15.10.2006
 Karttaotteet: 1043 03 Merimasku
 Negatiivit: KF2006:981, 982

Kohdekuvaus

Isoista ympäröivästä kalliosta lohjenneista kivistä rakennettu röykkiö. Osin purettu. Kivien koon ja suorakulmaisten lohkeamapintojen perusteella voisi kuvitella kiviä käytetyn rakennustarpeisiin.

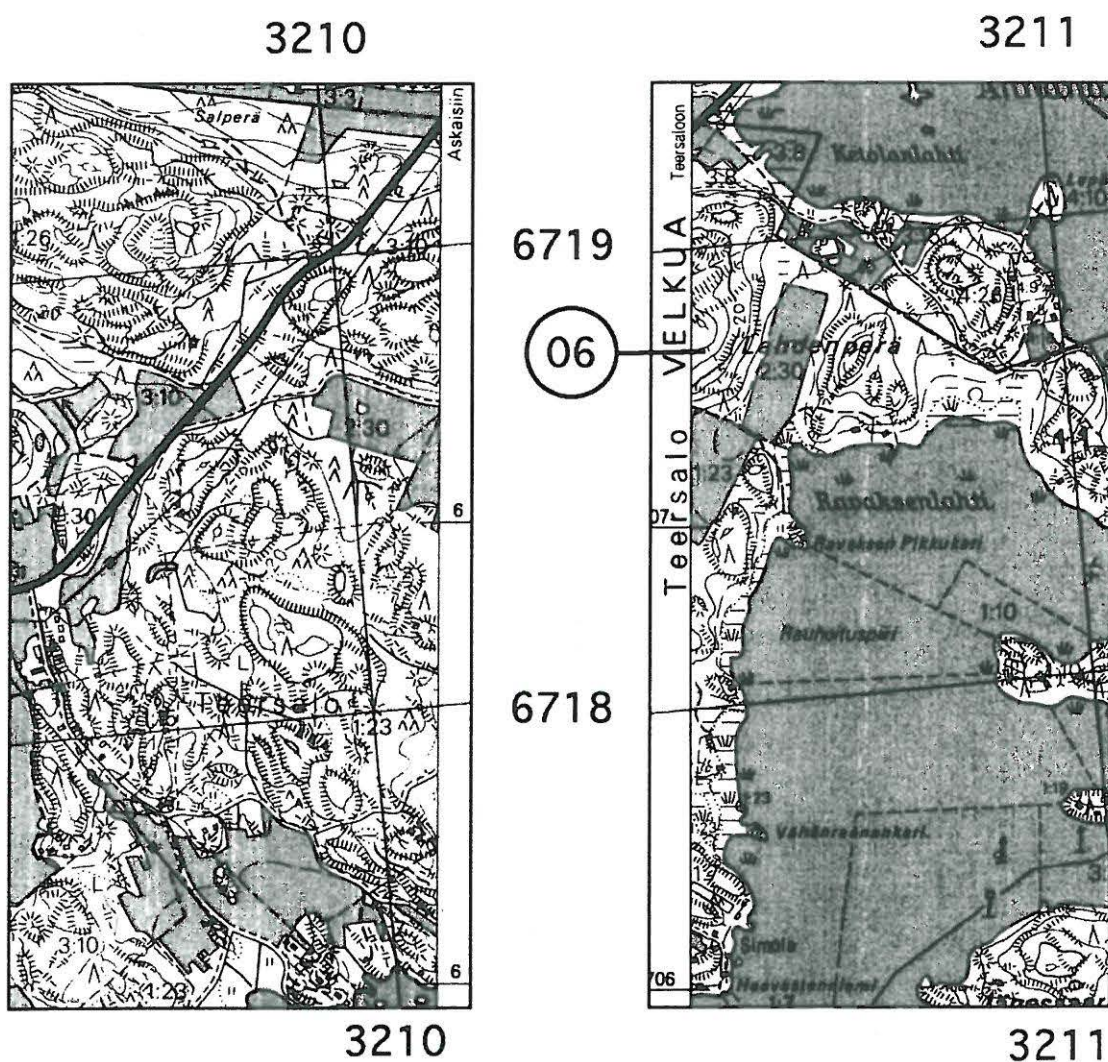
Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Livonsaarella lähellä Askaisten rajaa Tulkinniemestä Lahdenperään ulottuvan kalliomuodostuman maantien itäpuolisella osalla. Kalliomäki on epätasainen, monihuippuinen ja kalliopaljastumien välillä metsäinen. Röykkiö sijaitsee kalliohuipulla, joka nousee jyrkästi eteläpuolen peltomaalta. Pelto ei kuitenkaan ole näkyvissä rinteellä kasvavan puuston takia.

Kohteen kuvaus: Kallionhuipulla on jäljellä noin 15 cm korkeita ja 30-50 cm leveitä kivilohkareita röykkiöksi aseteltuna. Osa kivistä makaa parin metrin säteellä röykkiöstä irrallaan. Jäljellä oleva osa on noin 1x1,5 m ja siinä kiviä on kolmessa kerroksessa. GPS paikannus p=6718 768 i=3210 222, tarkkuus 23m. Koska laskennallinen tarkkuus oli GPS paikannuksessa niin epätarkka korjasin koordinaattia maaston ja peruskartan perusteella.

Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

Karttaote peruskartoista 1041 12 Velkua, Helsinki 1984 ja 1043 03 Merimasku, Helsinki 1981
p=6718 780 i=3210 220 z=35

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Teersalo
Kohteen nimi:	Hämölänvuori
Muinaisjäännöstyyppi:	kulttipaikat
Alatyyppi:	kuppikivet
Ajoitus:	rautakautinen
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6718 130 i=3208 790 z=20
Maastomerkitä:	ei
Etäisyystieto:	Kirkolta 1,5km länteen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Teersalo
Tila:	
Omistaja:	Velkuan kunta
Kiinteistötunnus:	920-407-4-48

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	1.10.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:969, 970

Kohdekuvaus

Uhrikuppi kalliorinteessä.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Livonsaarella maantieltä itään Hämölänvuorelle noustaessa kuppi sijaitsee kohdassa, josta pienen kasvillisuutta ylläpitävän kalliohalkeaman jälkeen on suora avokallionousu mäen huipulle. Heti kupin pohjoispuolella on noin 5-6 metrin läpimittainen puuta kasvava kohta. Kupin länsipuolella mätästä on alle metrin leveydeltä.

Kohteen kuvaus: Halkaisijaltaan 5 cm puolipallon muotoinen uhrikuppi kaltevassa kalliossa. GPS paikannus p=6718 125, i=3208 794 tarkkuus 8m.

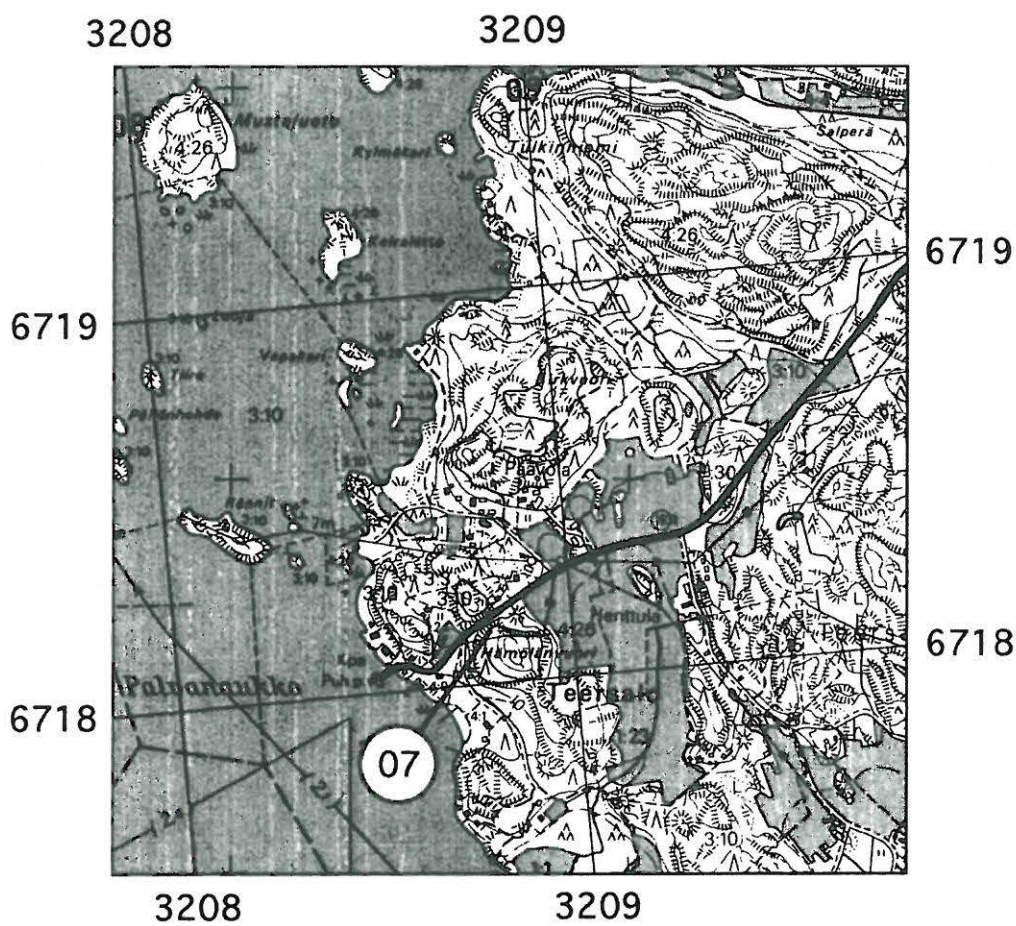
Havaintomahdollisuudet: hyvät

07

Hämölänvuori

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6718 130 i=3208 790 z=20

08

100001816

Länsitalo

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Pohjakylä
Kohteen nimi:	Länsitalo
Muinaisjäänöstyyppi:	kivirakennelmat
Alatyyppi:	latomus
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6714 670 i=3204 560 z=13
Maastomerkitä:	ei merkitty
Etäisyystieto:	Kirkolta 4,5km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Krööpilä
Tila:	länsitalo
Omistaja:	Majasuo, Timo Lauri Mikael
Osoite:	Hunkkila, 21195 Velkua
Kiinteistötunnus:	920-403-1-53

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	19.9
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:957, 958

Kohdekuvaus

Kartionmuotoinen kivilatomus, jonka halkaisija on 3 m ja korkeus 1,8 m.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Velkuanmaalla tasaisesti peltoa kohti laskevan metsäisen notkelman huipulla. Pari metriä latomuksesta pohjoiseen kallio nousee jyrkästi yli kolme metriä. Kalliot reunustavat notkelmaa myöskin itä- ja länsipuolella.

Kohteen kuvaus: Kartiomaisen latomuksen halkaisija on 3 metriä ja korkeus 1,8 metriä. Kiviaines on latomuksen alimmissa kerroksissa selkeästi kookkainta ja kivet pienenevät huippua kohti. Alimmat kivet ylittävät rajan, jossa niitä vielä voisi kutsua miehen nostannaisiksi. Ylimmät ovat halkaisijaltaan vaaksan luokkaa. Huipun muodostavat neljä kiveä joiden väliin jää noin 20 cm syvä ja 15 cm leveä kolo. GPS paikannus p=6714 667 i=3204 557, tarkkuus 17m.

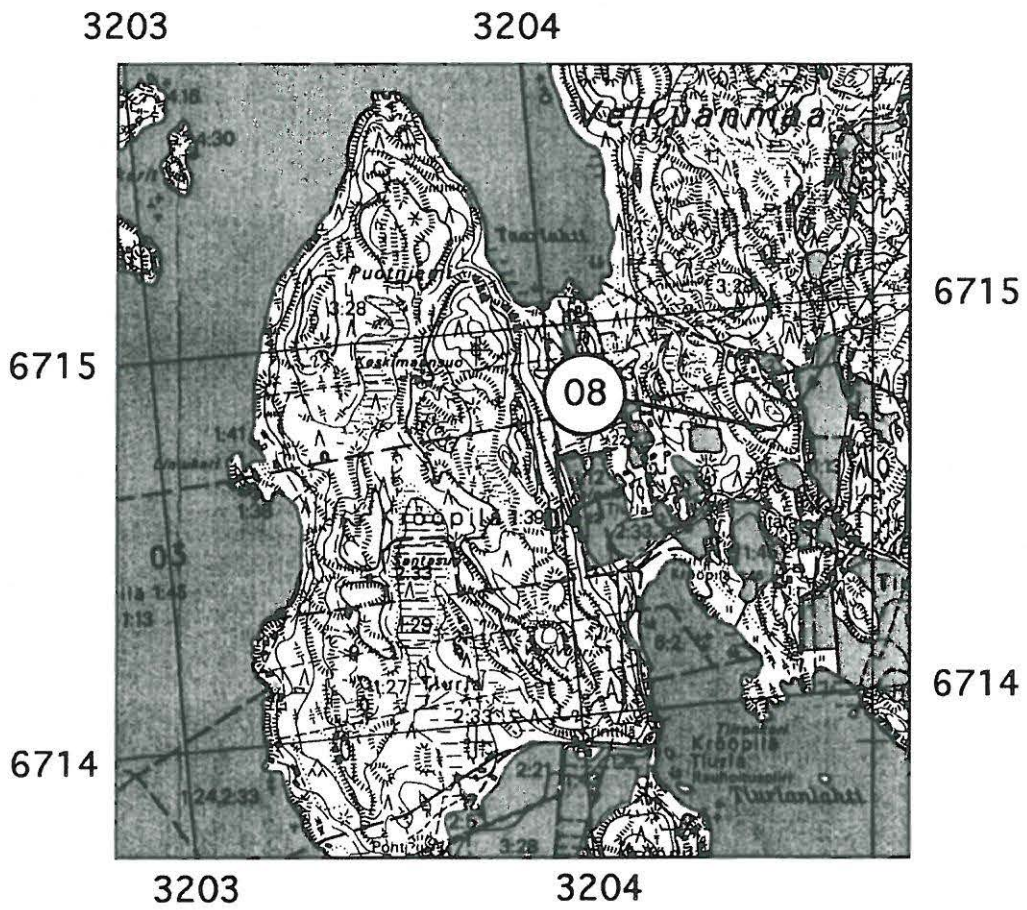
Havaintomahdollisuudet: hyvät

08

Länsitalo

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6714 670 i=3204 560 z=13

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Pohjakylä
Kohteen nimi:	Vahaniemi
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakennelmat
Alatyyppi:	latomus
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6712 870 i=3206 970 z=20
Maastomerkintä:	ei merkintää
Etäisyystieto:	Kirkolta n. 5km etelään

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Pohjakylä
Tila:	Nummila
Omistajat:	
Salminen, Timo Kalevi	Salminen, Olga Maria
Salminen, Mauri Tapani	Salminen, Arja Helinä
Kiinteistötunnus:	920-405-4-2

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja.

Inventointi

Aika:	6.9.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:948, 949

Kohdekuvaus

1x1,5 m suorakaiteen muotoinen kivilatomus kallion laella Munninmaan saaren Vahaniemellä.

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Vahaniemen keskellä tasaisesti kumpuilevalla kallioharjalla etelä-pohjoissuunnassa nousee noin puoli metriä maastosta kallioharjanne, jonka länsireunaa myöten on ladottu suorakaiteen muotoinen kiveys.

Kohteen kuvaus: 1x1,5 m kokoinen kiveys on reunustettu noin 20 cm halkisijaltaan olevilla kivillä, sisus on pienempää kiveä ja umpeen kasvanut. Kaksi rungon halkaisijaltaan yli 10 cm puuta kasvoi kiveyksessä. GPS paikannus p=6712 867 i=3206 965, tarkkuus 7m.

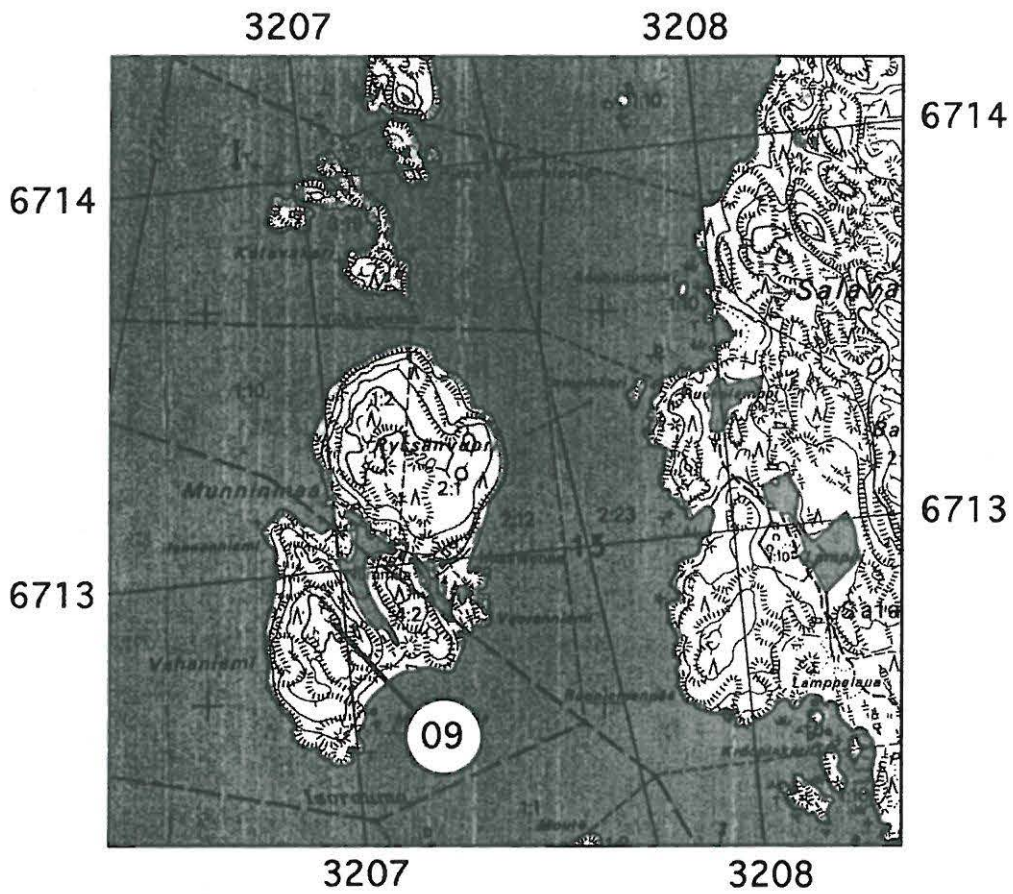
Havaintomahdollisuudet: hyvät

09

Vahaniemi

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6712 870 i=3206 970 z=20

Muut tarkastetut kohteet

10

Itämluoto

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Palva
Kohteen nimi:	Itämluoto
Muinaisjäännöstyyppi:	rajamerkki
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty
Koordinaatit:	p=6719 060 i=3206 860 z=25
Maastomerkitä:	ei
Etäisyystieto:	n. 1km kirkolta pohjoiseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Palva
Tila:	Pietilä
Omistajat:	Pietilä, Erkki Olavi Pietilä, Seija Hannele
Osoite:	Palva, 21195 Velkua
Kiinteistötunnus:	920-404-2-104

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	28.9.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:954

Kohdekuvaus

Laakeista kivistä koottu rajamerkki

Tutkimuskertomus

Sijainti ja maasto: Avokallion korkeimmalla reunalla.

Kohteen kuvaus: Laakeista kivistä koottu oletettavasti rajamerkki. Runsaan metrin korkuinen, leveydeltään yhden kivikerran. Päällekkäisiä kiviä 9 kerrosta. GPS paikannus p=6719 064 i=3206 858, tarkkuus 6m.

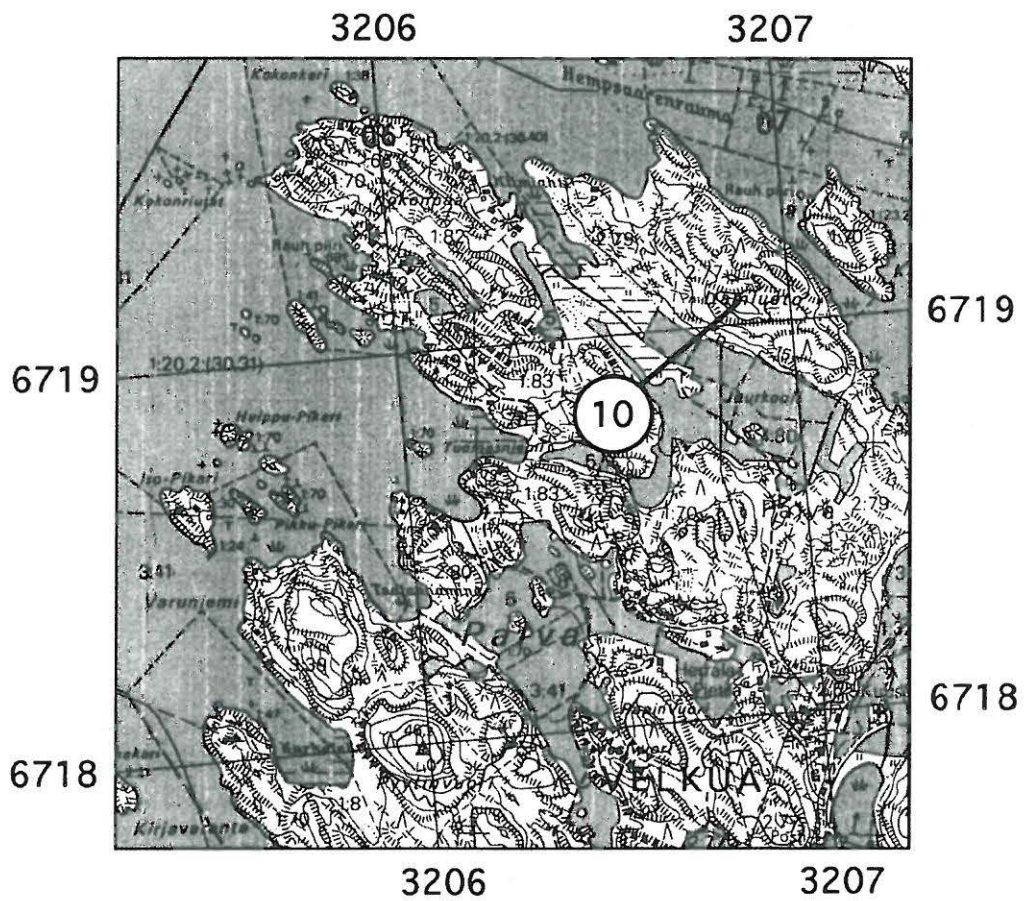
Havaintomahdollisuudet: hyvät

10

Itäluoto

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6719 060 i=3206 860 z=25

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Krööpilä
Kohteen nimi:	Varivuori
Muinaisjäännöstyyppi:	rajamerkki
Ajoitus:	historiallinen?
Rauhoitusluokka ehdotus:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6714 420 i=3203 890 z=25
Maastomerkinä:	ei merkitty
Etäisyystieto:	kirkolta 4,5km lounaaseen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Krööpilä
Tila:	Krööpilä
Omistaja:	Halme, Reijo Kalevi
Osoite:	Turuntie 271 a as 1, 21380 Aura
Kiinteistötunnus:	920-403-1-76

Arkistotiedot

Ei aikaisempia arkistotietoja

Inventointi

Aika:	17.9.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:955, 956

Kohdekuvaus

Kahdella kivellä lähes 45 asteen kulmaan tuettu neliön muotoinen kivi

Tutkimuskertomus

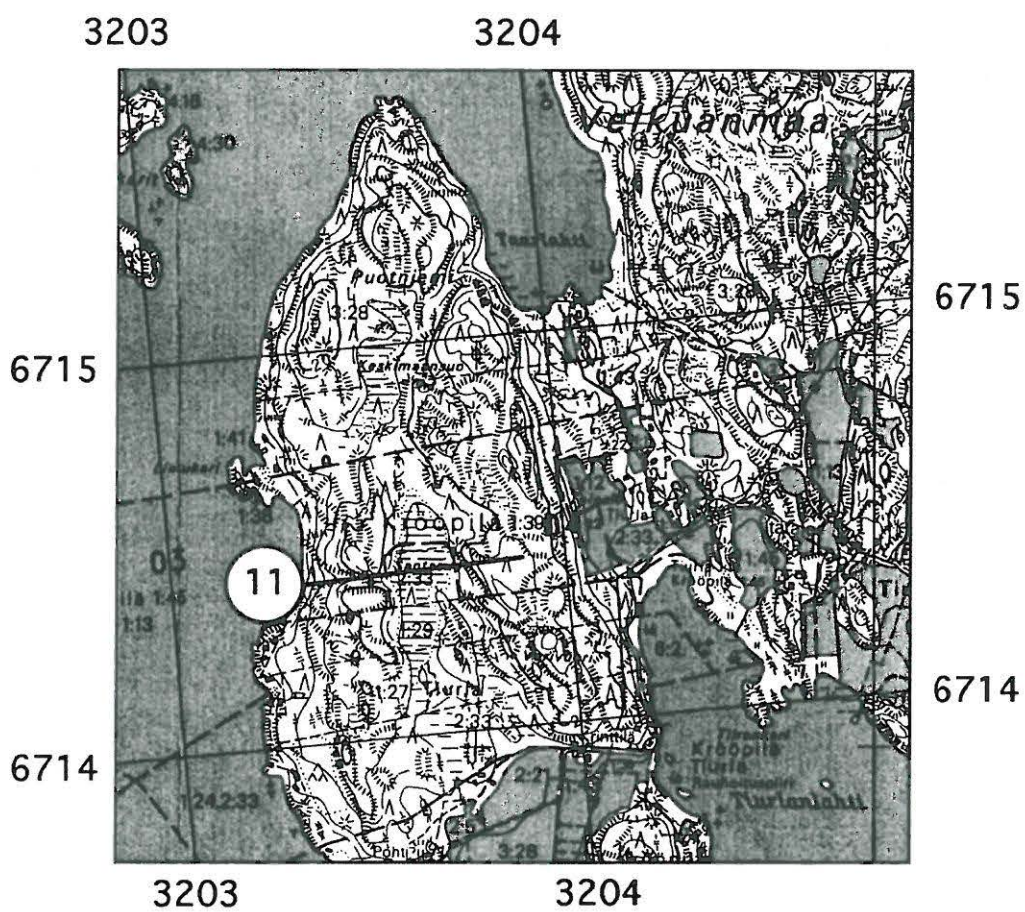
Sijainti ja maasto: Velkuanmaan varivuorella itään viettävän avokallion itäreunassa. Vain muutaman metrin päässä kasvaa puita itä- ja eteläpuolella.

Kohteen kuvaus: Lähes neliön muotoinen korkeudeltaan noin 10 cm kivi, jonka sivut ovat noin 80 cm on tuettu lähes 45 asteen kulmaan kahdella leveydeltään kämmenenpituisella kivellä. Nostetun kiven maata koskevan reunan tueksi on nostettu vielä yksi kivi. Kiven korkein reuna on pohjoisen puolella. GPS paikannus p=6714 421 i=3203 891, tarkkuus 6m.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6714 420 i=3203 890 z=25

Perustiedot

Kunta:	Velkua
Kylä:	Palva
Kohteen nimi:	Pyytinvuori
Muinaisjäännöstyyppi:	Luonnonmuodostelma
Alatyyppi:	pirunpelto
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	-
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	1041 12 Velkua
Merkitty peruskartalle:	ei
Koordinaatit:	p=6717 930 i=3206 050 z=30
Maastomerkintä:	ei merkitty
Etäisyystieto:	n. 1km kirkosta länteen

Omistajatiedot

Alue tai rekisterikylä:	Palva
Tila:	Herrala
Omistajat:	Jokinen, Mauri Antero Jokinen, Marje Karin
Osoite:	Valpperintie 901, 21270 Nousiainen
Kiinteistötunnus:	920-404-3-58

Arkistotiedot

Tarkastuskertomus, Heljä Brusila 2005

Inventointi

Aika:	30.09.2006
Karttaotteet:	1041 12 Velkua
Negatiivit:	KF2006:962

Kohdekuvaus

Kalliohuipun eteläpuolelle muodostunut pirunpelto.

Tutkimuskertomus

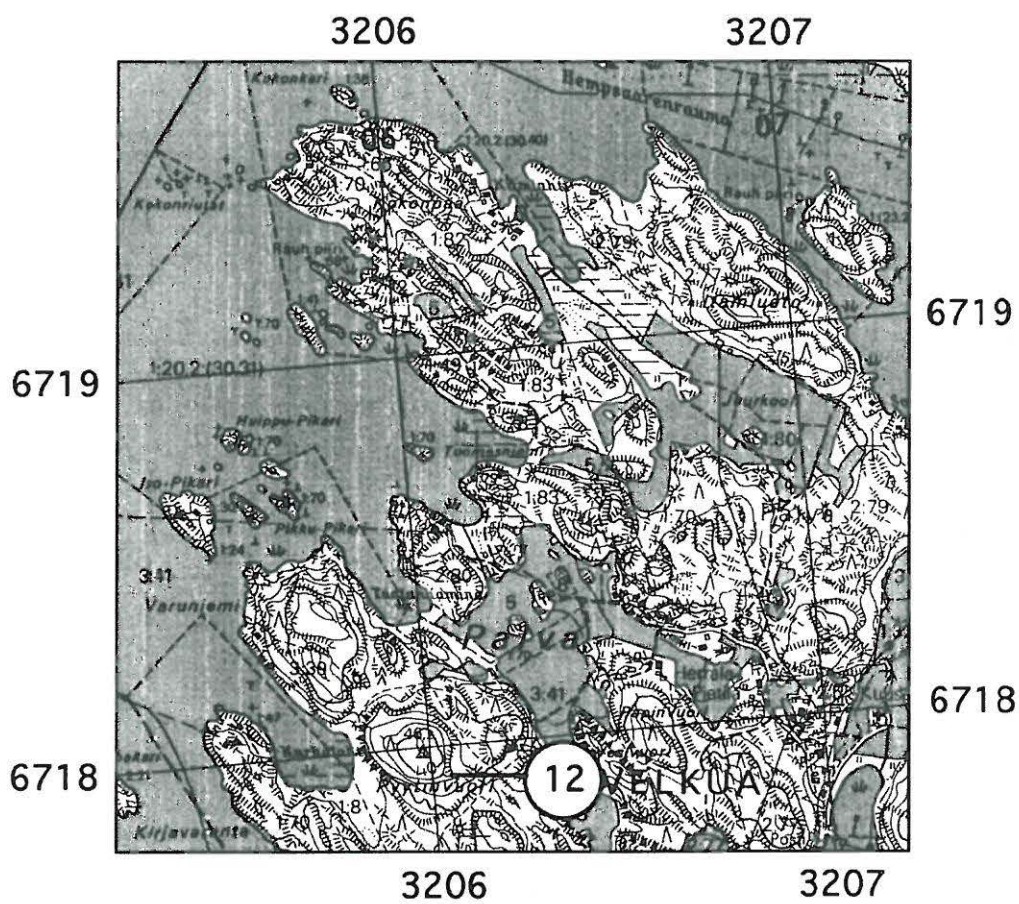
Sijainti ja maasto: Viimeinen loivempi kohta ennen jyrkkää kallionousua Palvan saaren Pyytinvuoren etelärinteellä.

Kohteen kuvaus: Pirunpelto, jonka ylimpään osaan on kaivettu kuoppa. Kuoppa on kahden kallion välisessä notkelmassa. Itse pirunpelto on noin kahden aarin kokoinen. Koordinaatti viittaa kuoppaan, joka on ylin ja pohjoisin kohta itse pirunpellossa. GPS paikannus p=6717 933 i=3206 049, tarkkuus 9m.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Karttaote peruskartasta 1041 12 Velkua, Helsinki 1984

p=6717 930 i=3206 050 z=30

Velkuan muinaisjäännösinventointi 2006

Mustavalkonegatiivien luettelo

Turun maakuntamuseon valokuva-arkisto

Kuvaaja

Petteri Liesivuori 5.12.2006

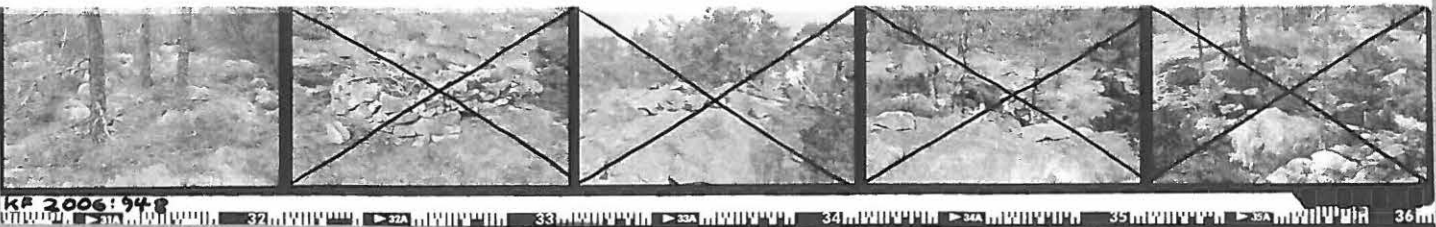
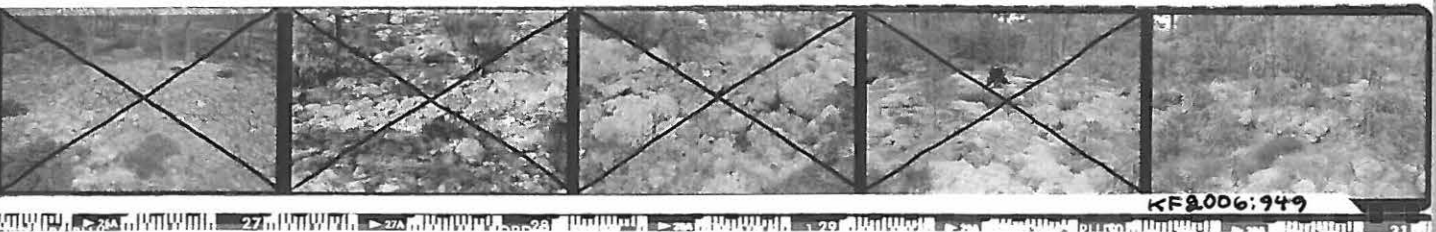
Nro	Kohde	Suuntaan
KF2006:948	Velkua, Vahaniemi, latomus	N
KF2006:949	Velkua, Vahaniemi, latomus	S
KF2006:950	Velkua, Kullavuori, hautaröykkiö	E
KF2006:951	Velkua, Kullavuori, hautaröykkiö	W
KF2006:952	Velkua, Savilahti, hautaröykkiö	E
KF2006:953	Velkua, Savilahti, hautaröykkiö	W
KF2006:954	Velkua, Itämluoto, rajamerkki	NE
KF2006:955	Velkua, Varivuori, pystykivi	W
KF2006:956	Velkua, Varivuori, pystykivi	SE
KF2006:957	Velkua, Länsitalo, hautaröykkiö	NE
KF2006:958	Velkua, Länsitalo, hautaröykkiö	SW
KF2006:959	Velkua, Pohjakylän metsä, hautaröykkiö	NE
KF2006:960	Velkua, Pohjakylän metsä, röykkiöstä tiputettuja kiviä	NW
KF2006:961	Velkua, Pohjakylä, hautaröykkiö	NE
KF2006:962	Velkua, Pyytinvuori, kuoppa kivikossa	S
KF2006:969	Velkua, Hämölän vuori, kuppikivi	SE
KF2006:970	Velkua, Hämölän vuori, kuppikivi	SE
KF2006:981	Velkua, Henttula, hautaröykkiö	SE
KF2006:982	Velkua, Henttula, hautaröykkiö	NW

Välistä puuttuvat arkistonumerot ovat Kustavin muinaisjäännösinventoinnin kuvia.

VELKUAN MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 2006

VALOK. PETTERI LIESIVUORI

TMM

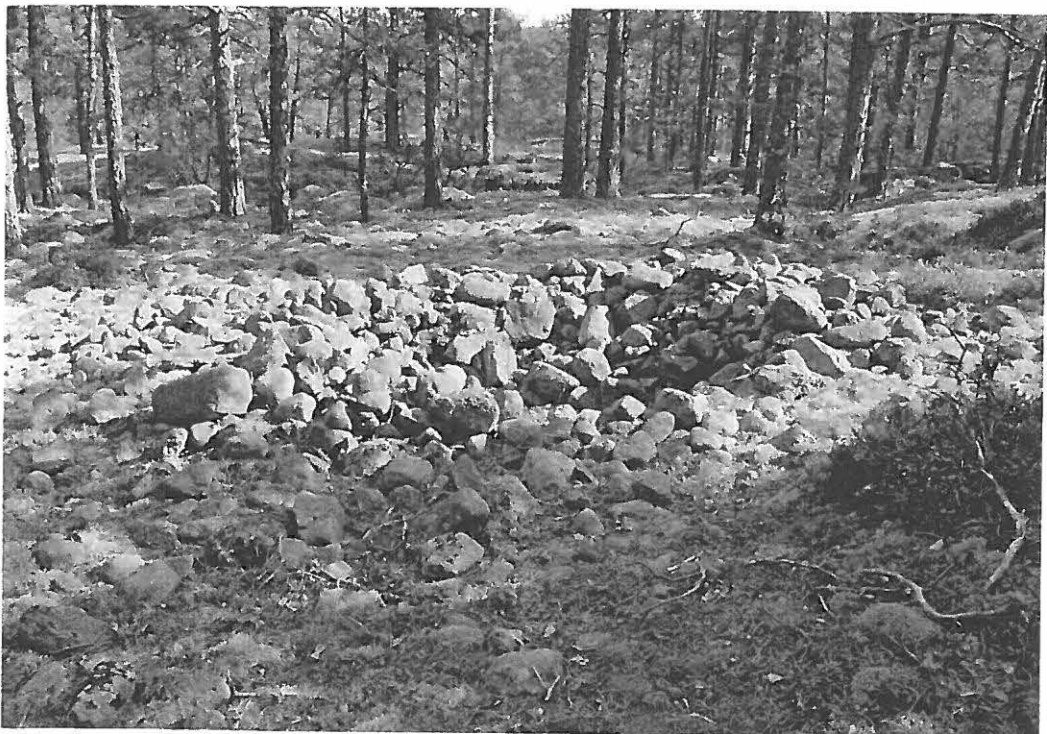

KF 2006:953
SAVILAHDEN RÖYKKIÖ IDÄSTÄ
KATSOTTUNA

KF2006:951
KULLAVUOREN RÖYKKIÖ [REDACTED]
HUIPPUA KOHDEN KATSOTTUNA

KF2006:950
KULLAVUOREN RÖYKKIÖ [REDACTED]
L'ANNESTA' ALAS RINTEESEEN KATSOTTUNA

KF2006:970
HÄMÖLÄNVUOREN KUPPI JA NÄKYMÄ
HUIPULLE.

KF 2006:969
HÄMÖLÄNVUOREN KUPPI.

KF2006:957
L'ANSITALON LATOMUS ETELÄSTÄ

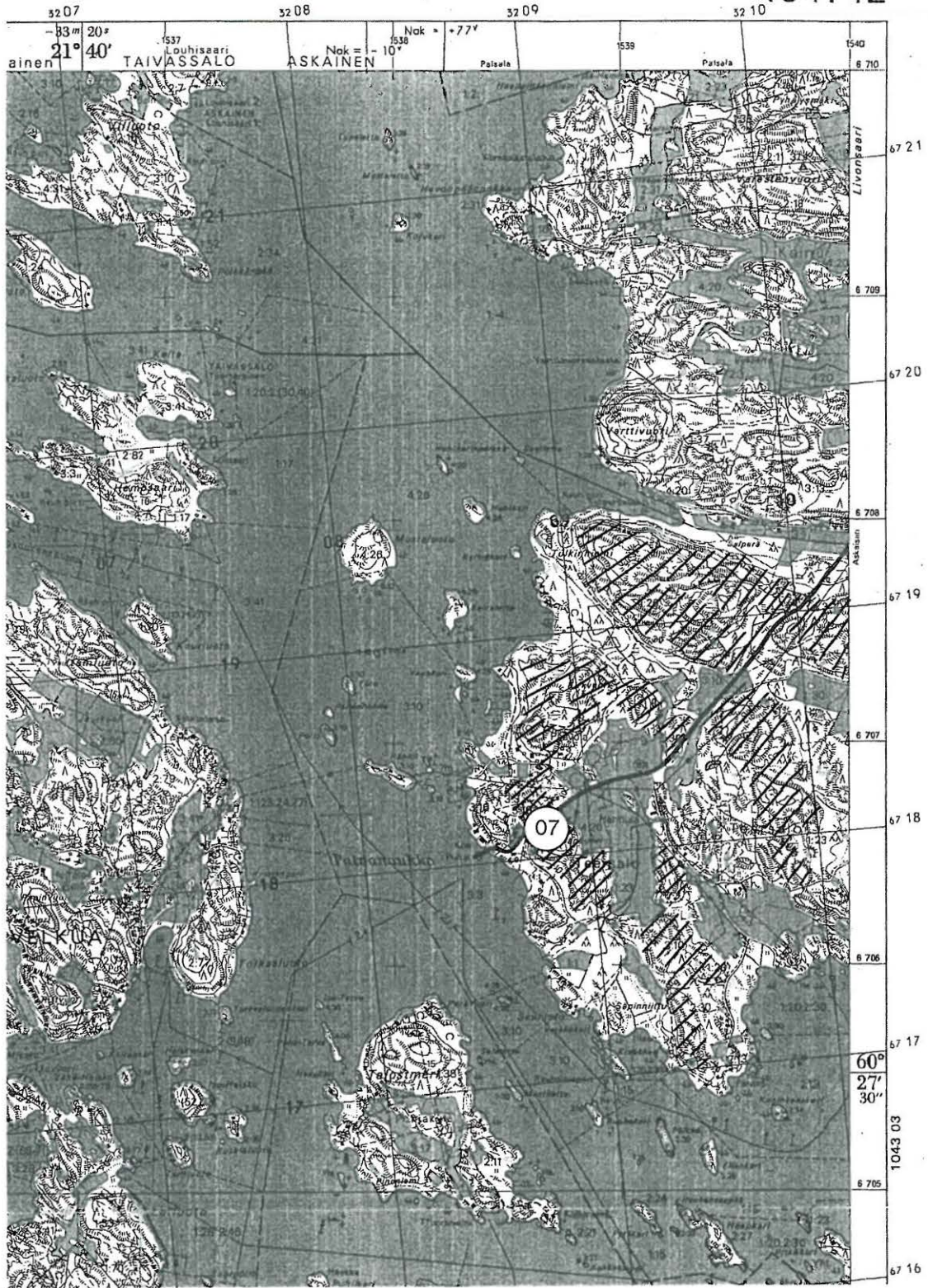
KF2006:958
L'ANSITALON LATOMUS POHJOISESTA

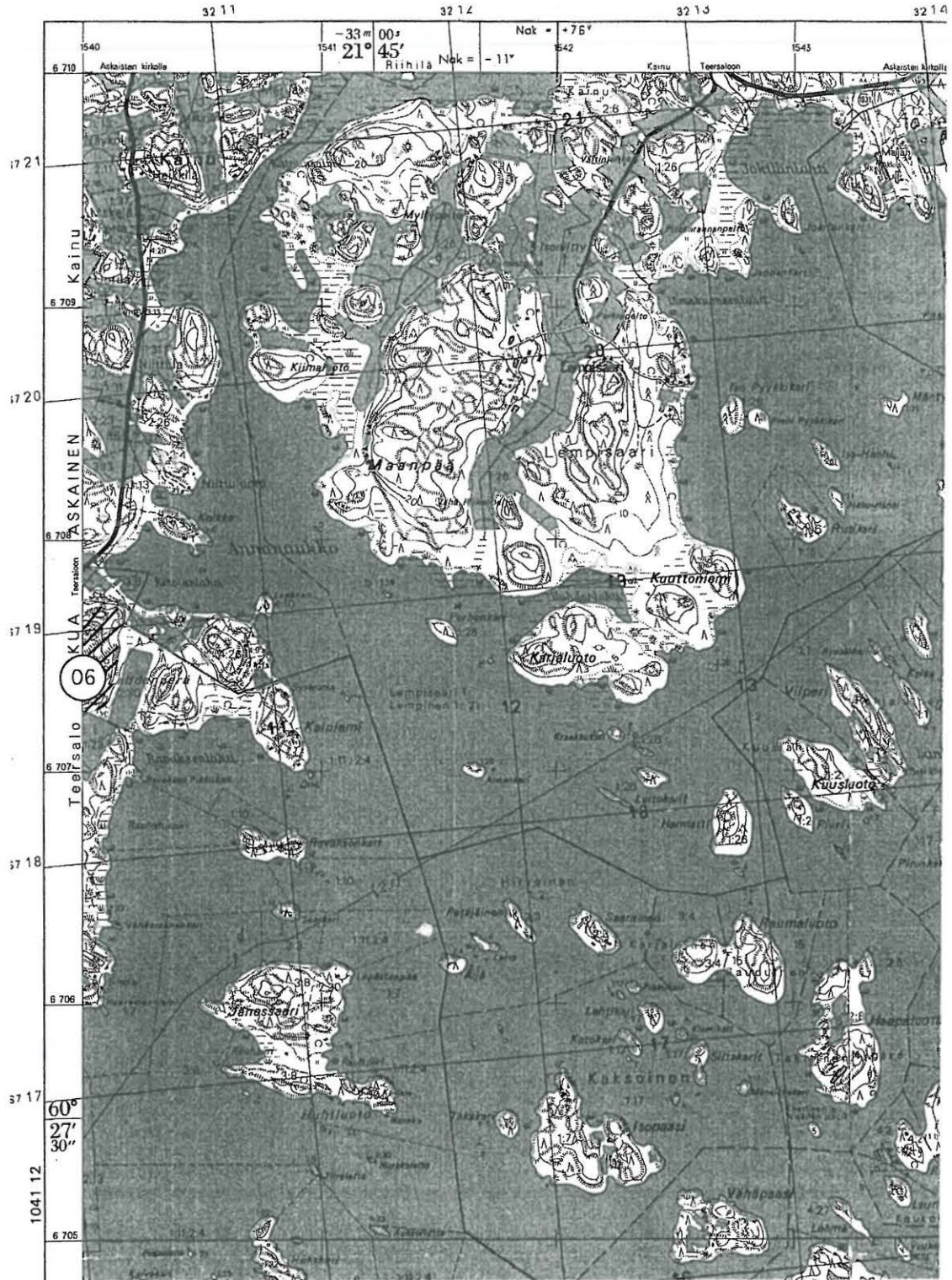
Inventoitu alue

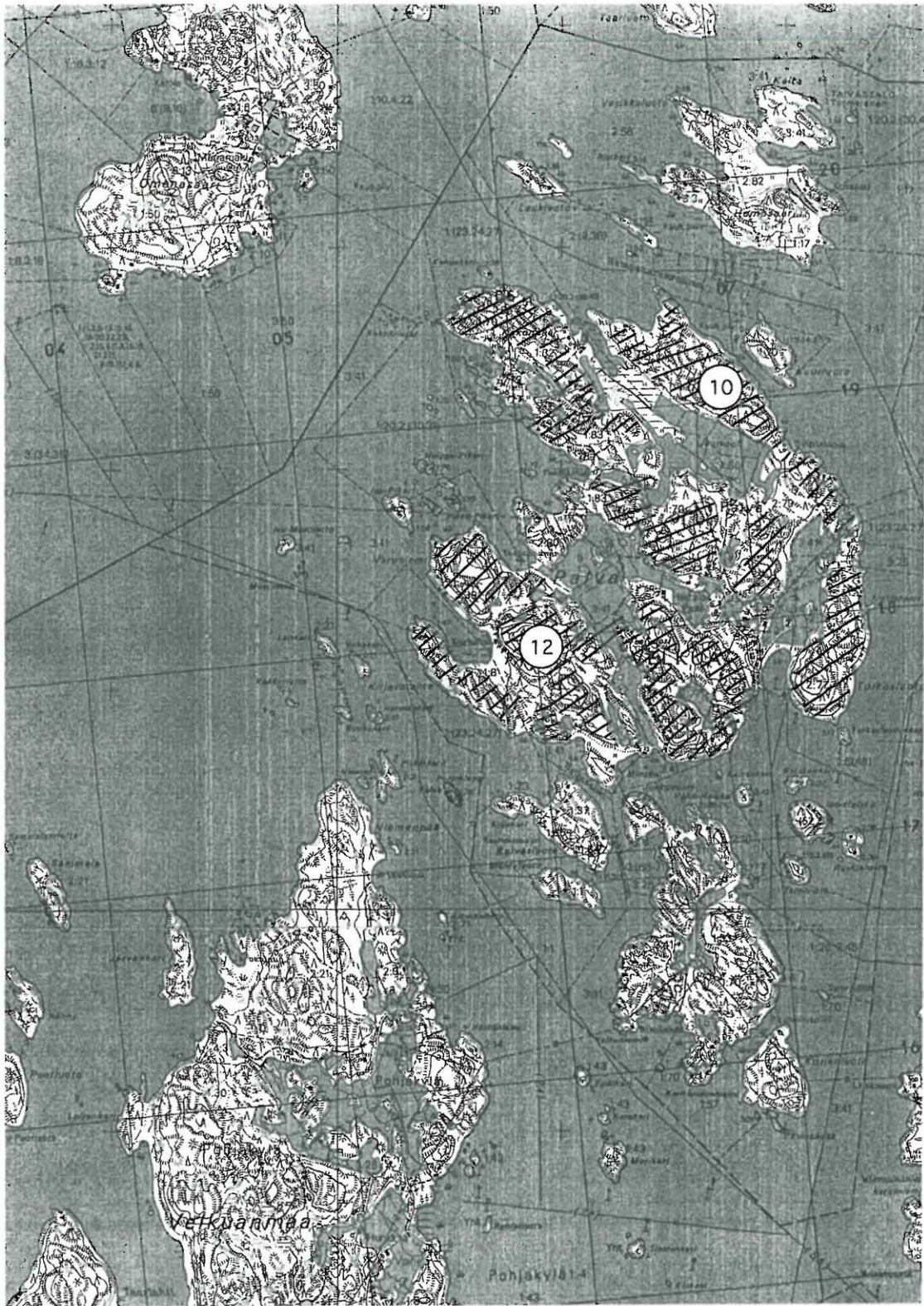
Peruskartta kopiot joihin on merkitty inventoitu alue viivoituksella, sekä inventointi kohteet.

1.	Teersalo	1041 12 Velkua
2.	Teersalon itäreuna	1043 03 Merimasku
3.	Palva	1041 12 Velkua
4.	Velkuanmaa	1041 12 Velkua
5.	Martinmaa	1041 11 Pakinainen
6.	Salavainen	1041 12 Velkua
7.	Salavaisten eteläkärki	1041 11 Pakinainen
8.	Salavaisten Raissiluodon itäreuna	1043 03 Merimasku

1041 12

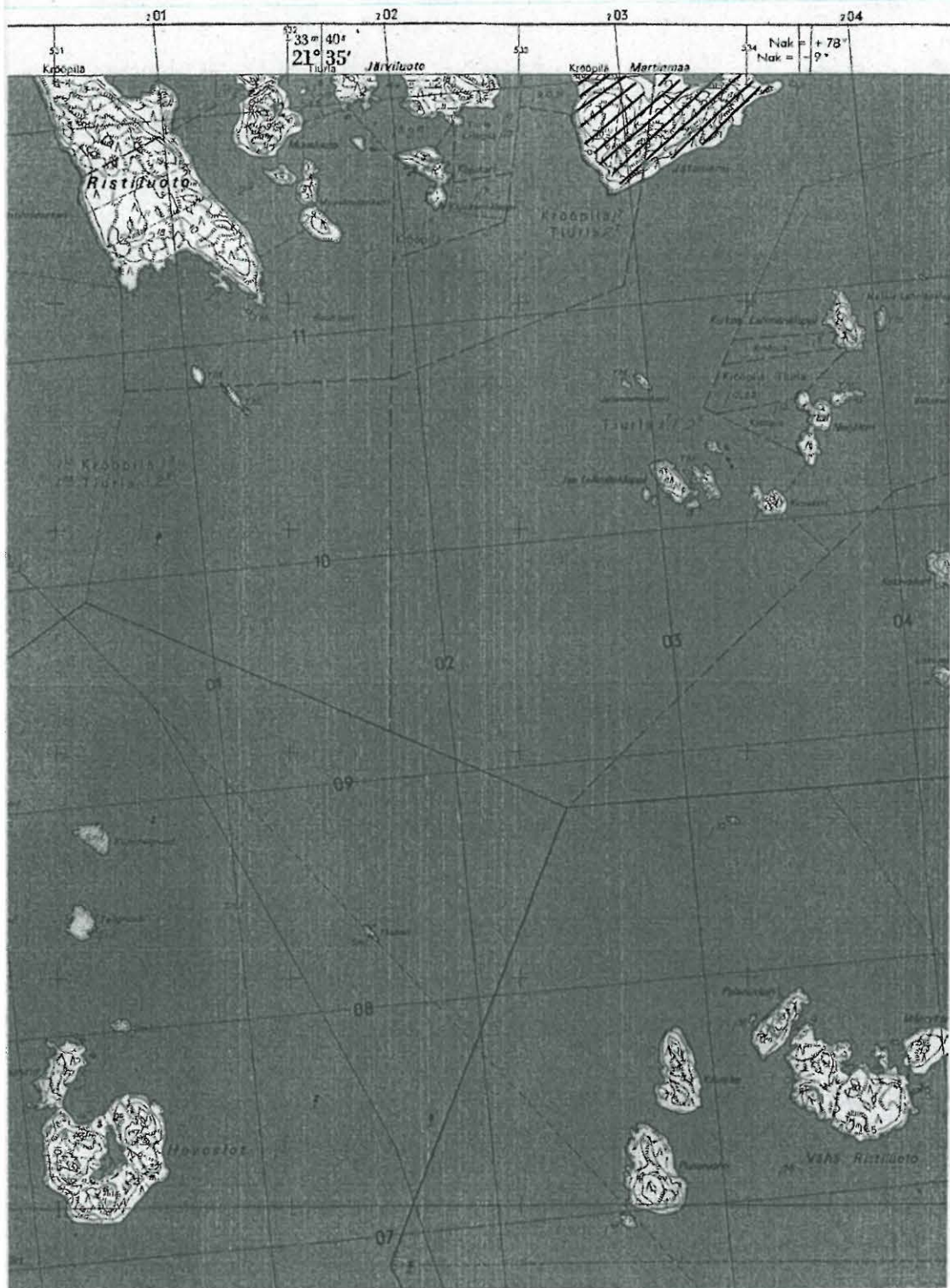

PAKII

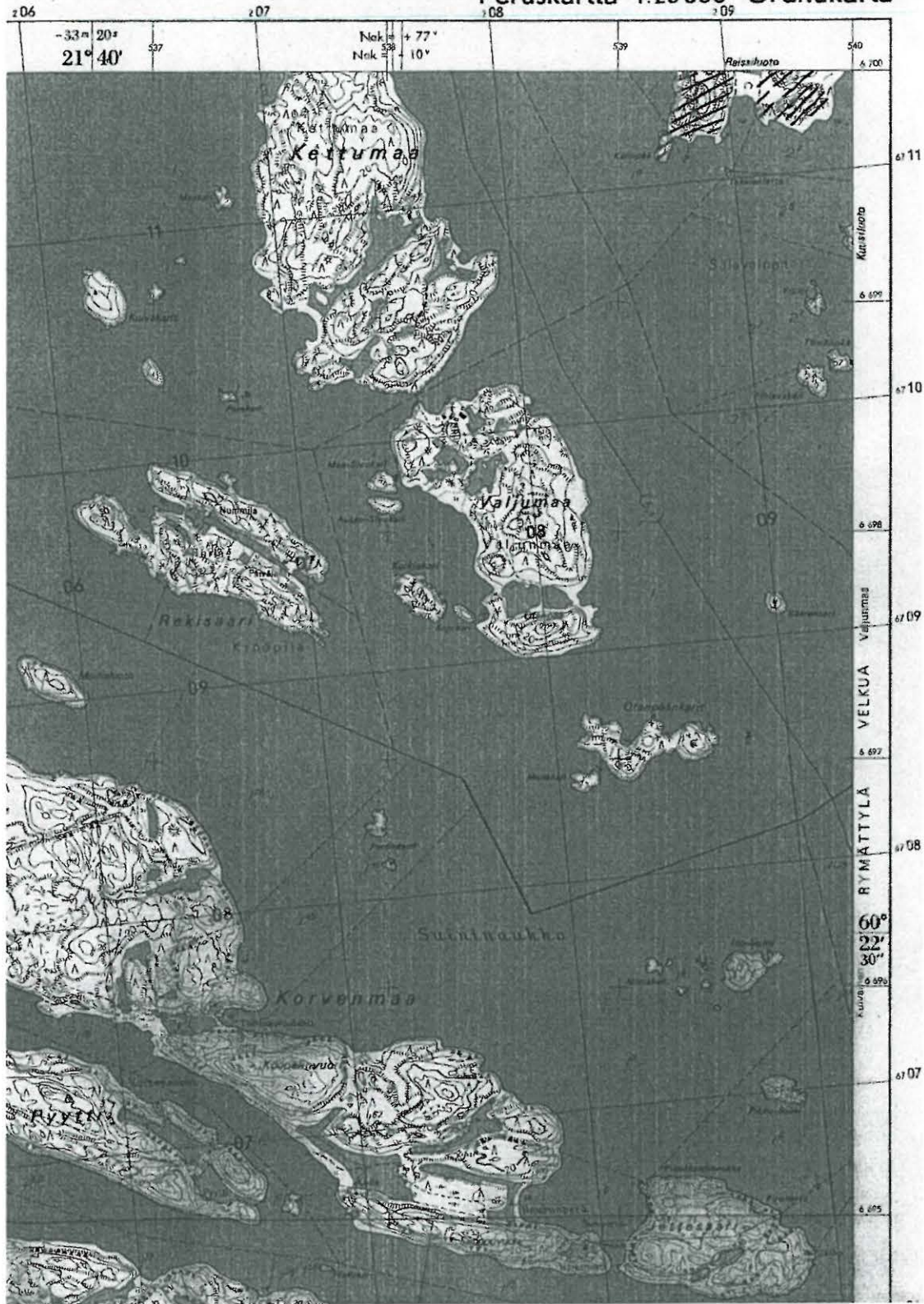

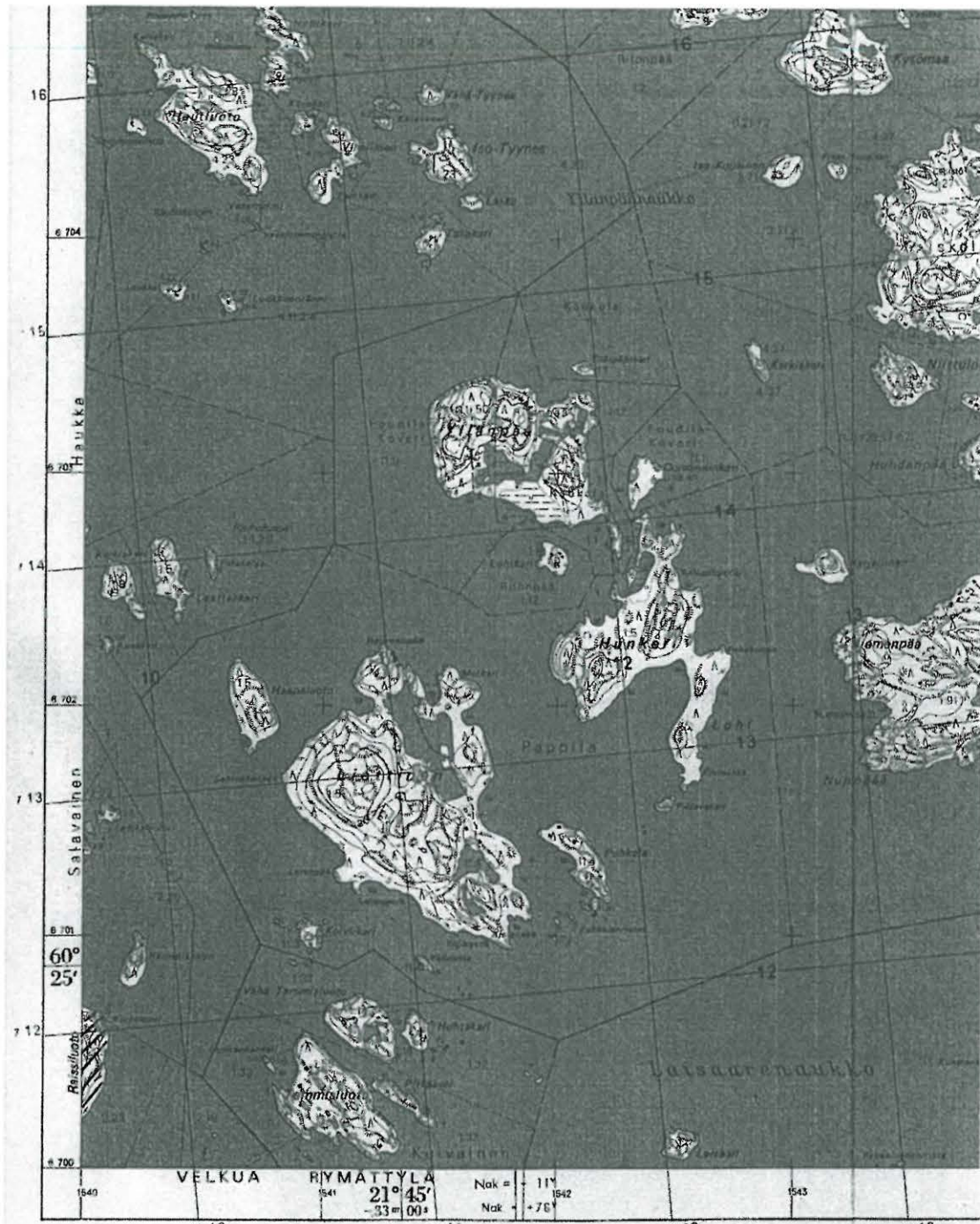

21° 40' 21" N
 -33° 20' 20" E
 Kettumaa 1957
 Keturiaukka
 Nak = +10°
 Nok = -77°
 539
 1940
 57 06
 57 07
 57 08
 57 09
 60 25
 6 70
 6 704
 6 708
 6 704
 6 704
 6 70
 6 7
 2000 m
 Sä ja vastaanotet ajankeltaa 28.6.1954
 Tyydenhyskeriollus 1:10 050 v. 1961. Ilmakuvaus 1980
 MAANMITTAUSHALITUISEN KARTTAAPAINO, HELSINKI

1041 12

Peruskartta 1:20000 Grundkarta

© MAANMITTAUSHALLITUS, HELSINKI 1981

Karttorunkona ilmevakartta 1:10 000 v/la 1982. Pinta-alue v. 1977

Korkeudet metriin

